

bistva intelektualca, ali drugače, s tovrstno shemo je moč zarisati očrt temeljev intelektualnega udejstvovanja. Če je intelektualec resnično produkt razsvetljenstva, potem mora poleg vednosti, oblasti in volje vzeti nase tudi breme zapeljanosti. Kadar smo soočeni z arbitrarno umsko zagato, ni dovolj imeti vsega znanja, dovoljšnje mere vpliva ter prave naravnosti, temveč nas mora težava tudi premamiti, zvabiti. Sledeč Lacanovi produkciji diskurzov lahko v spetosti vseh štirih lastnosti razberemo obris intelektualčevega diskurzivnega aparata. Analogno se v centru dogajanja znajde vednost, ki jo je intelektualec primoran distribuirati naprej, v čemer vidi zadovoljstvo, saj pripomore k dovrševanju človeštva. Produkt te operacije je izobraženo občestvo, kar si sam interpretira kot lasten slavospev, pri čemer ima kot »vrhovni nadzornik« (Fichte, 1984: 169) v rokah vse niti. Kot bomo podrobneje videli kasneje, je ravno v vztrajanju na tem stališču vsebovana tragična drža intelektualca. Tej zvezi se pusti zapeljati, vendar ne brez posledic, saj ga zaslepi blišč slave in ne uvidi, da je gospodar drugi.

In ker smo že omenili, da intelektualec ni polovičar in je obenem zadolžen »za enakomerno napredovanje in podpiranje človeškega rodu« (Fichte, 1984: 169), vzame vse zgoraj omenjene premise zares. S tem ko v službi javnosti bdi nad človeško omiko, vztraja na tem, da morajo biti aplikabilne na celotno človeštvo, saj ni nič manj kot vzgojitelj človeštva. Znotraj tega okvira bi morali brati tudi Foucaultovo prostodušno predstavo intelektualca, kot »tistega, ki je kriv vsega po malem: da govori, da molči, da ne naredi ničesar, da se vmešava v vse« (Foucault, 2008: 232). V teh značilnostih sta pobratena z birokratom. Oba svoje življenje posvetita vse-vednosti (ki je ni enačiti z *viso* vednostjo), saj skrbita za brezhiben človeški napredek in omiko – eden po duhu, drugi po črki. Vednosti ne hranita zase, temveč za družbo. Medtem ko je intelektualec opremljen s predznanjem, materialom za izpolnitev poslednjega cilja oplemenitenja, mu birokrat ponudi transparentno in administrirano področje delovanja, ki ni na noben način zunanje obmejeno. To razmerje vseeno ne implicira, da je moč vedeti vse, temveč gre za matrico družbene forme. Zastopa tisto, kar Lacan imenuje *red vse-vednosti*, družbeno konste-

---

do (v 16. stoletju se zaradi prevajalske napake Erazma Rotterdamskega pojavi namesto posode škafela), napolnjeno z vsemi slabostmi in upanjem, pošljejo na svet. Za zagotovitev uspešnosti naloge jo obdarijo z vsemi karakteristikami zapeljevanja (očarljivim jezikom, lepoto, glasbenim talentom, spretnostjo, radovednostjo in nadutostjo) ter jo predstavijo Epitemeju, ki ga Prometej že pred tem posvari pred sprejemanjem kakršnihkoli daril s strani bogov. Epitemej svarilo ignorira ter se s Pandoro poroči. Takoj po poroki Pandora odpre posodo, iz katere se po vsem svetu razširijo slabosti, muke in bolezni. Svet ostane žalosten, dokler Pandora znova ne odpre posode ter med ljudi nazadnje izpusti tudi upanje.